

Posudek školitele disertační práce

Student: Mgr. Pavel Scholz

Název práce: Ošetrovatelská péče založená na humanisticko-alturistických hodnotách podle modelu Margarety Watsonové

Školitel: prof. PhDr. Valérie Tóthová, Ph.D.

Aktuálnost zvolené problematiky

Zpracované téma je velice aktuální, neboť pro rozvoj každého oboru jsou velice důležitá filozofická a teoretická východiska, která by se měla promítat do řešení všech problémů a měla by se promítat i do praktické činnosti. Koncepční modely v ošetrovatelství tedy představují spojník mezi filozofií, teorií a praxí. Koncepční model, který vytvořila M. J. Watson, vychází z principu humanismu, respektování práv pacientů a je zvláštní v tom, že se soustředí na sebezpoznání sestry. V obsahu modelu vidíme návrat k hlubokým profesionálním ošetrovatelským kořenům a hodnotám, jako je pomoc druhým, empatie, důvěra, vyhledávání a uspokojování potřeb nemocného člověka. Pro praktickou aplikaci vytvořila M. J. Watson 10 faktorů humanistické péče, které by měly tvořit filozofický základ ošetrování. Tento model představuje velmi zajímavý prostředek k hlubšímu poznání sestry samé i pacienta.

Stanovené cíle doktorské disertační práce

Základním cílem disertační práce bylo zmapovat informovanost sester o konceptním modelu M. J. Watson. Dalším cílem bylo zjistit, jaké změny vyvolává poskytování ošetrovatelské péče na základě konceptního modelu M. J. Watson u vybraných sester a klientů.

Nové poznatky, které byly dosaženy v doktorské disertační práci:

Teoretickou část začíná autor charakteristikou ošetrovatelství a jeho vývoje na základě konceptních modelů. Nejrozsáhlejší část první kapitoly tvoří podrobná analýza konceptního modelu M. J. Watson – od filozofického a teoretického východiska až po praktické aplikace. Práce je obvyklým číselným způsobem dělena na hlavní kapitoly, podkapitoly a nižší celky. Práce obsahuje 178 číslovaných stran textu a poté následují seznam použitých zdrojů a přílohy. Seznam použitých zdrojů v rozsahu 88 položek hodnotím kladně. Autor ve své práci prokázal rovněž schopnost pracovat i se zahraniční literaturou. V disertační práci je celkem 9 příloh – čtyři přílohy jsou v tištěné podobě a 5 příloh je přiloženo v elektronické podobě na CD.

V empirické části autor k naplnění cíle práce stanovil 5 výzkumných otázek ke kvalitativní části a šest hypotéz ke kvantitativní části výzkumu. Sběr dat ke kvantitativní části výzkumu byl proveden pomocí dotazníku, který byl připraven v rámci řešení grantového projektu s názvem *Použití konceptního modelu a klasifikačních systémů v ošetrovatelské dokumentaci*; autor disertační práce byl spoluřešitelem zmíněného výzkumného projektu, který byl financován Grantovou agenturou Jihočeské univerzity. Výzkumný soubor pro tuto část výzkumu tvořily sestry pracující v nemocnicích v Jihočeském kraji, a to v počtu 565. Kvalitativní výzkumná část byla realizována v Domově Sue Ryder. V této části výzkumu probíhal sběr dat metodou rozhovoru. Výzkumné soubory tvořily sestry a klienti. Jako podklad k rozhovoru byl využit autorkou konceptního modelu vytvořený postup určený pro analýzu aplikace modelu. Pro sestry byl vytvořen deník, do kterého měly provádět záznamy. Autor disertační práce provedl rámcovou analýzu a třídění dat z deníku sester.

Na základě analýzy výsledků z kvantitativní části výzkumu disertační práce lze konstatovat, že přesto, že se již konceptními modely zabýváme v České republice více než dvacet let, sestry nemají stále o konceptních modelech dostatek informací a navíc u nich převládá i

nezájem o případný kurz z oblasti koncepčních modelů. Konkrétně koncepční model M. J. Watson znalo pouze 25 % respondentů. Kvalitativní část výzkumu poukázala na základě výsledků na to, že model M. J. Watson může sloužit pro zlepšování láskyplné péče i při současné aplikaci jiného koncepčního modelu. V rámci výzkumu se ukázalo více pozitivních tendencí spočívajících ve spokojenosti sester se svojí prací při aplikaci modelu a dále ve spokojenosti klientů s poskytovanou péčí, a to i oproti kontrolnímu období. Existují samozřejmě i negativa aplikace, které sestry výzkumného šetření spatřují v časové náročnosti a obtížnosti v pochopení modelu.

Závěr

Předložená práce splňuje všechna kritéria, která jsou kladena na práce podobného charakteru. Rozsáhlý materiál, vyváženost práce a dosažení stanovených cílů svědčí o zodpovědné práci doktoranda.

Předloženou disertační práci doporučuji k obhajobě.

České Budějovice 21.9. 2012

prof. PhDr. Valérie Tóthová, Ph.D.